

Sygn. akt III U 663/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Józef Pawłowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewelina Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 16 kwietnia 2014 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy Z. S. prawo do emerytury w ustawowej wysokości począwszy od dnia 2 kwietnia 2014 r.

Sygn. akt III U 663/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 czerwca 2014 r.

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2014 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.odmówił wnioskodawcy Z. S.przyznania emerytury.

W podstawie prawnej powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 12 lat, 7 miesięcy i 22 dni. Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 5 miesięcy i 28 dni; składkowe – 26 lat, 2 miesiące i 29 dni; uzupełniające - rola – 10 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca Z. S., reprezentowany w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając ją w całości oraz wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury.

Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że pozostając w zatrudnieniu w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1 lipca 1981 r. do 31 lipca 1986 r. w rzeczywistości zajmował stanowisko maszynisty koparki, a pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nigdy nie pracował w tym zakładzie pracy na stanowisku mechanika samochodowego. Wnioskodawca nie wie, z jakiego powodu w świadectwie pracy znalazła się tego rodzaju nieprawdziwa informacja. Faktyczny charakter jego pracy mogą potwierdzić powołani przez niego świadkowie, a to bezpośredni przełożony – kierownik Bazy Sprzętowo-Transportowej oraz inni maszyniści koparek, a ponadto wpis w legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego się, w której nie odnotowano pracy wnioskodawcy na stanowisku mechanika samochodowego, wskazano natomiast, że m.in. od 15 lipca 1977 r. do 30 listopada 1993 r. pracował jako maszynista koparki.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu wskazano w szczególności, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. posiada wymagany ogólny staż pracy, tj. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a we wniosku o emeryturę zawarł oświadczenie, że nie jest członkiem OFE. Wnioskodawca przedstawił dokumenty na podstawie, których organ rentowy uznał okres zatrudnienia od 15 lipca 1977 r. do 30 czerwca 1981 r., od 1 sierpnia 1986 r. do 30 listopada 1993 r., od 18 kwietnia 1994 r. do 15 listopada 1994 r. oraz od 15 marca 1995 r. do 27 lutego 1995 r., za pracę w szczególnych warunkach w łącznym wymiarze 12 lat, 7 miesięcy i 22 dni. Ponieważ na okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1 lipca 1981 r. do 31 lipca 1986 r. wnioskodawca nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających zatrudnienie w szczególnych warunkach, organ rentowy odmówił uznania spornego okresu za pracę w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Przemyśle – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. S., ur. dnia (...), w dniu 3 marca 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, zaznaczając w nim, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Do wniosku wnioskodawca dołączył dokumentację potwierdzającą przebieg zatrudnienia, a to świadectwa pracy, z których wynikało, że był on zatrudniony: w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. od 15 lipca 1977 r. do 30 grudnia 1993 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowiskach maszynista koparki od 15 lipca 1977 r. do 30 czerwca 1981 r., mechanik samochodowy od 1 lipca 1981 r. do 31 lipca 1986 r. oraz maszynista koparki od 1 sierpnia 1986 r. do 30 listopada 1993 r.; w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. od 18 kwietnia 1994 r. do 15 listopada 1994 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku operatora koparki; w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. od 15 marca 1995 r. do 27 grudnia 1995 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku operatora koparki, z tym że korzystał z urlopu bezpłatnego w dniach 25 i 31 marca, 14 i 18 kwietnia, 6 i 17 maja, 7 i 8 grudnia 1995 r. Wnioskodawca przedstawił również zaświadczenie o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach z dnia 17 kwietnia 2013 r. wystawione przez (...) Sp. z o.o. w P., z którego wynikało, że był on zatrudniony w tym zakładzie pracy od 15 lipca 1977 r. do 30 listopada 1993 r., od 18 kwietnia 1994 r. do 15 listopada 1994 r., od 15 marca 1995 r. do 27 grudnia 1995 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę maszynisty koparek jednonaczyniowych od 15 lipca 1977 r. do 30 czerwca 1981 r., od 1 sierpnia 1986 r. do 30 listopada 1993 r., od 18 kwietnia 1994 r. do 15 listopada 1994 r. i od 15 marca 1995 r. do 27 grudnia 1995 r.

Na podstawie całości zgromadzonej w aktach organu rentowego dokumentacji, ZUS decyzją z dnia 16 kwietnia 2014 r. odmówił wnioskodawcy przyznania emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

ZUS przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 5 miesięcy i 28 dni; składkowe – 26 lat, 2 miesiące i 29 dni; uzupełniające - rola – 10 dni; w tym staż w szczególnych warunkach w wymiarze 12 lat, 7 miesięcy i 22 dni.

Dowód – akta organu rentowego:

- wniosek emerytalny z dnia 3.03.2014 r.,
- świadectwa pracy, zaświadczenie o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach,
- zaskarżona decyzja ZUS z dnia 16.04.2014 r.,

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca był zatrudniony

w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. i u jego poprzedników prawnych na stanowisku operatora koparek. Pracował na koparkach gąsienicowych, linowych, na boczniczy kolejowej w P. na B. przy rozładunku wagonów – materiałów kamiennych: tłucznie, klince. Rozładunek wagonów odbywał się przez cały rok. Rozładowywało się bezpośrednio na samochody samowyladowcze

lub na plac. W sytuacji, gdy zdarzało się, że nie było wagonów do rozładunku (dzień lub dwa), składowane na placu materiały załadowywało się

na samochody, a następnie były one wywożone na Wytwórnię (...), na place składkowe obwodów drogowych – w B.(...) w Ż.. W razie awarii sprzętu wnioskodawca miał obowiązek uczestniczyć w trakcie jego napraw.

Wnioskodawca pracował na zmiany z J. L., a jego pracę nadzorował bezpośrednio J. S..

Wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia w tym zakładzie pracy pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze operatora koparki.

Dowód:

- legitymacja ubezpieczeniowa,
- zeznania świadka J. S.,
- zeznania świadka E. S.,
- zeznania świadka J. L.,
- zeznania świadka J. P.,
- przesłuchanie wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów

z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz w ramach toczącego się w sprawie sądowego postępowania dowodowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków J. S., E. S., J. L. i J. P. oraz zeznaniom wnioskodawcy Z. S., jako logicznym, spójnym, wzajemnie się uzupełniającym. Wynika z nich jednoznacznie, w jakim charakterze i przy jakich pracach był zatrudniony wnioskodawca w spornym okresie czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.. Zwrócić należy przy tym uwagę, że w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy istnieje zapis potwierdzający

zatrudnienie w (...), a następnie w (...) Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 15 lipca 1977 r. do 30 listopada 1993 r. w charakterze maszynisty koparki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy Z. S. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43

ze zm.) - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych

w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia, czy wnioskodawca był zatrudniony, co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Poza sporem pozostaje w przedmiotowej sprawie, że wnioskodawca Z. S. w dniu 2 kwietnia 2014 r. ukończył 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, a ponadto wykazał na dzień 1 stycznia 1999 r. wymagany okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 5 miesięcy i 28 dni; składkowe – 26 lat, 2 miesiące i 29 dni; uzupełniające - rola – 10 dni oraz staż w szczególnych warunkach w wymiarze 12 lat, 7 miesięcy i 22 dni.

Organ rentowy uznał wnioskodawcy jako pracę w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w charakterze maszynisty koparek jednonaczyniowych od 15 lipca 1977 r. do 30 czerwca 1981 r., od 1 sierpnia 1986 r. do 30 listopada 1993 r., od 18 kwietnia 1994 r. do 15 listopada 1994 r. i od 15 marca 1995 r. do 27 grudnia 1995 r. (z wyłączeniem okresów korzystania z urlopów bezpłatnych w dniach 25 i 31 marca, 14 i 18 kwietnia, 6 i 17 maja, 7 i 8 grudnia 1995 r.).

W wyniku przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego w ocenie Sądu należy uznać, iż wnioskodawca był zatrudniony w szczególnych warunkach również w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. w okresie od 1 lipca 1981 r. do 31 lipca 1986 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku maszynisty koparek jednonaczyniowych.

Wskazane wyżej stanowisko wymienione zostało w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A, Dziale V – „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, poz. 3 – „Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych” oraz w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu komunikacji, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej w wykazie A, Dziale V, poz. 3, pkt 2 - „maszynista koparek jednonaczyniowych”.

Należy mieć na uwadze, że w postępowaniu przed sądami pracy

i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodnione wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi,

że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza,

że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Podkreślenia wymaga również, że zgodnie z utartym stanowiskiem dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy, rzeczywiście wykonywanych zadań (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 marca 2013 r., sygn. III AUa 1613/12, Lex nr 1305951; wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 września 2012 r., sygn. III AUa 720/12, Lex nr 1223446).

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał łącznie ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełnił od dnia 2 kwietnia 2014 r., a więc od ukończenia 60 roku życia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.